

Hørings svar vedrørende klinisk retningslinje for ”Behandling af sekundært lymfødem hos voksne palliative patienter med kræft, med fokus på den palliative fase”.

Dansk Selskab for Fysioterapeutisk Lymfødembehandling takker for invitationen til at bidrage til høringsprocessen om det udarbejdede udkast til klinisk retningslinje for ”Behandling af sekundært lymfødem hos voksne palliative patienter med kræft, med fokus på den palliative fase”.

Dansk Selskab for Fysioterapeutisk Lymfødembehandling bifalder den grundige litteratur søgning og den tydelig gennemgang af den valgte litteratur. Udvælgelsesprocessen anskueliggør, at der kun findes få studier med høj videnskabelig evidens når det gælder lymfødembehandling med specifik sigte på den palliative lymfødempatient. Denne retningslinje kan være det første skridt til at vise nødvendigheden i at der igangsættes forskning af både kvantitativ og kvalitativ art på området, således at behandling og indsatser for alle danske lymfødempatienter, kan planlægges og udføres med størst mulig effekt for den enkelte patient.

Generelt kommer retningslinjen godt rundt om emnet og indeholder megen nyttig information til sundhedsprofessionelle, der ikke har en formel uddannelse indenfor lymfødembehandling. Vi har dog enkelte forslag til præcisering af indholdet.

Det kunne med fordel være fremhævet hvilke kriterier, der skal være opfyldte, for at cancerpatienten med lymfødem er i den palliative fase af sygdomsforløbet. I litteratursøgningen er der lagt stor vægt på behandlingseffekt i form af ødemreduktion og mindre vægt på funktionsniveauet af den ødematøse ekstremitet, skyldes dette at patientgruppen som helhed er for syge til at kunne samarbejde omkring specifik mobilitets/konditionstræning som er en del af lymfødembehandlingen?

Ad side 5: Det bemærkes at der i retningslinjen anvendes forkortelsen CTL (complex/complete lymphedema therapy) som synonym for lymfødembehandling. Ifølge The International Lymphedema Framework (kilde 1.), er den hyppigst anvendte benævnelse CDT: Complex decongestive therapy. Se, The Management of lymphedema in advanced cancer and oedema at the end of life, 2010 pp.12 www.lympho.org

Ad side 30: Vi foreslår at der anvendes den internationale stadier inddeling for lymfødem, i henhold til The International Society of Lymphology (ISL) fra 2010 pp.7, meget gerne suppleret med den grundige gennemgang af pathofysiologi og symptomer.

Ad side 31: For ikke at fremhæve en bestemt leverandør af bandagematerialer frem for en anden, kan produktnavnet Comprilan eventuelt udskiftes ordet kortstræksbandage. Det anbefales at pH-

værdien på de plejeprodukter, der anvendes til den lymfødematøse hud ligger tæt på pH5. Dette for at bevare hudens egen syrekappe.

Ad side 32: Reference nummer 40 angives som baggrundsmateriale, det bemærkes at der er gjort visse omskrivninger og egne fortolkninger fra forfatterens side i forhold til det originale kildemateriale.

Med venlig hilsen

Marianne Holt, fysioterapeut MPH

Næstformand i Dansk Selskab for Fysioterapeutisk Lymfødembehandling, et fagligt selskab under Dansk Selskab for Fysioterapi